

Dictamen núm. 13/2021 relatiu al projecte de decret de regulació de l'accessibilitat universal en els espais d'ús públic de les Illes Balears

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra a, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30 del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent:

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 18 d'agost de 2021 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Presidència, Funció Pública i Igualtat, relativa al projecte de decret de regulació de l'accessibilitat universal en els espais d'ús públic de les Illes Balears.

Segon. El dia 26 d'agost de 2021 s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Consulta Pública Prèvia.
2. Diligència emesa pel director general de Drets i Diversitat, de la Conselleria de Presidència, Igualtat i Cultura, en virtut de la qual es fa constar la documentació elaborada abans de l'inici del procediment d'elaboració de la norma i s'incorpora a l'expedient.

3. Informe d'actuacions i mesures derivades de la Llei 8/2017, d'accessibilitat universal de les Illes Balears.
4. Resolució conjunta de la consellera de Presidència, Igualtat i Cultura, de la consellera d'Afers Socials i Esports, del conseller de Mobilitat i Habitatge, i del conseller de Medi Ambient i Territori, per la qual s'ordena l'inici de la tramitació del Decret de la regulació de l'accessibilitat universal en els espais públics de les Illes Balears.
5. Memòria d'anàlisi d'impacte normatiu (primera versió)
6. Resolució de la consellera de Presidència, Igualtat i Cultura, de 24 de juliol de 2020, per la qual se sotmet al tràmit d'informació pública el projecte de decret de regulació de l'accessibilitat universal en els espais d'ús públic de les Illes Balears. (BOIB núm. 133, de 30 de juliol).
7. Tràmit d'audiència a les conselleries de l'administració autonòmica, per mitjà de les secretaries generals, als consells insulars i als ajuntaments, a través de la Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears, a la Delegació de Govern i resta d'entitat interessades, i justificants de la seva recepció.
8. Al·legacions presentades durant els tràmits d'audiència i d'informació pública.
9. Diligència emesa pel cap de la Secció XV de la Secretaria General de la Conselleria de Presidència, Cultura i Igualtat, relativa a les observacions presentades de manera telemàtica durant els tràmits d'audiència i d'informació pública.
10. Certificat emès pel cap del Servei de Participació i Voluntariat de la Direcció General de Participació i Voluntariat, de la Secretaria Autonòmica de Memòria Democràtica i Bon Govern-Conselleria d'Administracions Públiques i Modernització, relatiu a la publicació a la pàgina web de participació ciutadana, de l'enllaç al tràmit d'audiència i informació pública.

11. Certificat emès pel responsable del ROLSAC de la Secretaria General de la Conselleria de Presidència, Cultura i Igualtat, relatiu a la publicació del projecte de Decret a la pàgina web de la Conselleria de Presidència, Cultura i Igualtat.
12. Acta de la sessió del Consell Assessor per a la Millora de l'Accessibilitat i la Supressió de barreres arquitectòniques, en el qual s'informa sobre el projecte de Decret de regulació de l'accessibilitat universal en els espais d'ús públic de les Illes Balears.
13. Informe del Consell de Consum de les Illes Balears.
14. Sol·licitud de l'informe d'impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona.
15. Tramesa de l'informe d'impacte de gènere emès per l'Institut Balear de la Dona.
16. Informe emès pel director general de Drets i Diversitat, de la Conselleria de Presidència, Igualtat i Cultura, en relació amb les al·legacions presentades durant els tràmits d'audiència i d'informació pública.
17. Memòria d'anàlisi d'impacte normatiu (segona versió).
18. Resolució de la consellera de Presidència, Cultura i Igualtat, de 28 de desembre de 2020, per la qual se sotmet a una segona informació pública del Projecte de decret de regulació de l'accessibilitat universal en els espais d'ús públic de les Illes Balears (BOIB núm. 216, de 31 de desembre).
19. Segona audiència a les conselleries de l'administració autonòmica, per mitjà de les secretaries generals, als consells insulars i als ajuntaments, a través de la Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears, a la Delegació de Govern i resta d'entitat interessades, i justificants de la seva recepció.
20. Al·legacions presentades durant els tràmits de la segona fase d'audiència i d'informació pública.
21. Certificat emès pel cap de la Secció XV de la Secretaria General de la Conselleria de Presidència, Cultura i Igualtat, relativa a les observacions presentades de manera telemàtica durant els tràmits de segona audiència i d'informació pública.

22. Certificat emès per la cap de Negociat de la Direcció General de Participació i Voluntariat, de la Secretaria Autonòmica de Memòria Democràtica i Bon Govern-Conselleria d'Administracions Públiques i Modernització, relatiu a la publicació a la pàgina web de participació ciutadana, de l'enllaç al tràmit de segona fase d'audiència i informació pública.
23. Certificat emès pel responsable del ROLSAC de la Secretaria General de la Conselleria de Presidència, Cultura i Igualtat, relatiu a la publicació del projecte de Decret a la pàgina web de la Conselleria de Presidència, Cultura i Igualtat, durant aquesta segona fase d'audiència i d'informació pública.
24. Acta de la sessió del Consell Assessor per a la Millora de l'Accessibilitat i la Supressió de barreres arquitectòniques, en el qual s'informa sobre el projecte de Decret de regulació de l'accessibilitat universal en els espais d'ús públic de les Illes Balears.
25. Informe del Consell de Consum de les Illes Balears.
26. Sol·licitud de l'informe d'impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona.
27. Tramesa de l'informe d'impacte de gènere emès per l'Institut Balear de la Dona.
28. Resolució de la consellera de Presidència, Funció Pública i Igualtat, per la qual es designa nou responsable en la tramitació del projecte de decret de regulació de l'accessibilitat universal en els espais d'ús públic de les Illes Balears.
29. Notificacions del canvi d'òrgan responsable encarregat de la tramitació del projecte de decret.
30. Informe de la directora general de Coordinació, Relacions amb el Parlament, i Drets i Diversitat, de la Conselleria de Presidència, Funció Pública i Igualtat, sobre les al·legacions presentades durant el tràmit de la segona audiència i informació Pública.
31. Esborrany del projecte de decret de regulació de l'accessibilitat universal en els espais d'ús públic de les Illes Balears (versions catalana i castellana).

32. Memòria d'anàlisi d'impacte normatiu (tercera versió).

33. Ofici de la Consellera de Presidència, Funció Pública i Igualtat, en virtut del qual sol·licita el dictamen preceptiu relatiu al projecte de decret de regulació de l'accessibilitat universal en els espais d'ús públic de les Illes Balears

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient, elabora una proposta de dictamen que és elevada a la Comissió permanent. Aquest òrgan, aprova finalment el dictamen el dia 18 d'octubre de 2021.

II. Contingut del projecte de decret

I. El projecte de decret tramés per a dictamen consta d'una part expositiva (preàmbul), una part dispositiva composta per 65 articles dividits en set títols, i una part final formada per sis disposicions addicionals, una disposició derogatòria, dues disposicions finals i dos annexes.

El preàmbul de la norma ens recorda com la Llei 8/2017, de 3 d'agost, d'accessibilitat universal de les Illes Balears, dona un nou sentit al concepte d'accessibilitat, el dota d'una accepció universal i supera, per tant, el concepte tradicional que relacionava l'accessibilitat amb les barreres arquitectòniques.

A continuació, es justifica la necessitat del projecte normatiu en relació amb el compliment de l'anomenada cadena d'accessibilitat, per això, el present projecte normatiu introdueix una perspectiva innovadora de l'accessibilitat universal, que és la garantia dels drets de les persones amb discapacitats o limitacions cognitives. Paral·lelament, es fomenta intensament la participació mitjançant la creació de diferents

òrgans administratius i interadministratius que suposaran una baula més en la garantia de l'aplicació efectiva del marc normatiu en matèria d'accessibilitat universal.

En aquest sentit, l'article 46 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, estableix que correspon al Govern exercir la potestat reglamentària en les matèries que li són pròpies, mitjançant l'aprovació pel Consell de Govern de disposicions de caràcter general, en els termes que estableix l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears. Seguidament, l'article 47 de la Llei hi afegeix que les disposicions reglamentàries adopten la forma de decret si són aprovades pel Govern.

Quant al marc normatiu en el qual s'insereix la proposta, es fa referència, d'una banda en l'àmbit autonòmic, a la Llei 8/2017, de 3 d'agost, d'accessibilitat universal de les Illes Balears, al Decret 20/2003, de 28 de febrer, pel qual s'aprova el reglament de supressió de barreres arquitectòniques i al Decret 110/2010, de 15 d'octubre, pel qual s'aprova el reglament per a la millora de l'accessibilitat i la supressió de barreres arquitectòniques, i de l'altra, en l'àmbit estatal, es menciona el Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, al Reial decret 314/2006, de 17 de març, modificat pel Reial decret 173/2010, de 19 de febrer, en matèria d'accessibilitat i no discriminació de les persones amb discapacitat, al Reial decret 1544/2007, de 23 de novembre, pel qual es regulen les condicions bàsiques d'accessibilitat i no discriminació per a l'accés i la utilització de les formes de transport per a persones amb discapacitat i al Reial decret 1056/2014, de 12 de desembre, pel qual es regulen les condicions bàsiques d'emissió i ús de la targeta d'estacionament per a persones amb discapacitat.

Finalment, i d'acord amb el que preveu l'article 129.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques i l'article 49 de la Llei 1/2019, explica com aquest projecte s'ajusta als principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica i transparència.

II. Pel que fa a la part dispositiva del projecte normatiu, aquesta s'estructura en 65 articles dividits en set títols:

El Títol preliminar *-Disposicions generals-* regula l'objecte del projecte normatiu, que és, d'una banda, establir les mesures i els requisits perquè els espais d'ús públic siguin accessibles, utilitzables i comprensibles per totes les persones de manera còmoda, segura i autònoma, d'acord amb la Llei 8/2017, de 3 d'agost, d'accessibilitat universal de les Illes Balears, i de l'altra, avançar de manera efectiva en la implantació de la cadena d'accessibilitat, entesa com la capacitat de tota persona d'aproximar-se a qualsevol espai, entorn o recinte, accedir-hi, usar-lo, interactuar-hi, comprendre'l i sortir-ne, amb independència, facilitat i continuïtat. A continuació, determina el seu àmbit d'aplicació i estableix tot una sèrie de definicions només als efectes del projecte de decret

El títol I *-Disposicions bàsiques en els espais d'ús públic-* fa referència a les disposicions bàsiques en els espais d'ús públic, és a dir, espais públics urbanitzats i espais naturals d'ús públic. Cal fer especial referència a la regulació de la reserva d'aparcaments i a la targeta d'aparcament.

El títol II *-Disposicions bàsiques en les comunicacions, en la transmissió d'informació i en la senyalització en espais d'ús públic-* estableix les disposicions bàsiques en les comunicacions, en la transmissió d'informació i en la senyalització d'espais públics.

El títol III *-Disposicions relatives a les oficines d'atenció al públic i als serveis d'atenció al públic-* regula les disposicions bàsiques en els serveis d'atenció al públic i en la prestació de serveis públics. Aquestes matèries es regulen per primera vegada en l'àmbit de les Illes Balears i cal destacar la regulació de l'accessibilitat als llocs web i a aplicacions de dispositius mòbils en l'àmbit de les administracions públiques.

El títol IV -Oficina autonòmica d'accessibilitat de les Illes Balears- regula la naturalesa, les funcions i els procediments de consulta a aquesta oficina.

El títol V -*Mesures de foment, promoció i participació*- estableix les mesures de foment, promoció i participació; particularment, les ajudes públiques i l'accessibilitat en els plans d'estudi, el Consell per a l'Accessibilitat, les unitats per a l'accessibilitat, la Comissió Mixta d'Accessibilitat Universal, la Comissió Interdepartamental d'Accessibilitat Universal i les oficines de Promoció de l'Accessibilitat Universal.

El títol VI -*Règim sancionador*- regula el règim sancionador, i determina els òrgans competents per tramitar els procediments en l'àmbit de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

III. Quant a la part final, aquesta es troba formada per sis disposicions addicionals, una disposició derogatòria, dues disposicions finals i dos annexes.

En primer lloc, pel que fa a les disposicions addicionals, la primera estableix el mandat que com a mínim cada dos anys, la Direcció General de Drets i Diversitat de la Conselleria de Presidència, Cultura i Igualtat, amb la col·laboració de totes les conselleries competents, n'ha d'avaluar la implantació efectiva en cada un dels àmbits d'aplicació de la Llei 8/2017, de 3 d'agost, d'accessibilitat universal de les Illes Balears, i d'aquest Decret, la segona fa referència a la Conselleria de Presidència, Cultura i Igualtat com a òrgan competent per al compliment de la legislació i la normativa en matèria d'accessibilitat universal, mitjançant la Direcció General de Drets i Diversitat; sens perjudici que, en el futur, pugui modificar-se la denominació de la conselleria o l'adscripció d'aquesta competència, en virtut de les competències de la presidenta del Govern de les Illes Balears, d'acord amb el que preveu l'article 10.d) de la Llei 1/2019, del Govern de les Illes Balears, la tercera preveu les condicions específiques d'accessibilitat universal en el

transport marítim entre ports o punts de les Illes Balears, la quarta fa referència a la posada en funcionament de l'Oficina Autònoma d'Accessibilitat Universal de les Illes Balears, la cinquena indica que en el supòsit de modificació de la normativa bàsica estatal i les condicions bàsiques en un sentit més exigent i favorable pel que fa a l'accessibilitat del que preveu aquest Decret, el Govern de les Illes Balears haurà d'adaptar aquest Decret per via d'urgència en un període no superior a sis mesos, tot i que mentrestant s'apliquin els criteris prevists com a condicions bàsiques de la norma estatal i la sisena fa referència a la informació sobre la normativa vigent.

A continuació, la disposició derogatòria única, deroga, d'una banda, el títol II del Decret 110/2010, de 15 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament per a la millora de l'accessibilitat i la supressió de barreres arquitectòniques, i de l'altra, en relació amb el capítol III del títol I, del Decret 110/2010, de 15 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament per a la millora de l'accessibilitat i la supressió de barreres arquitectòniques, queden derogades totes les disposicions que contradiguin o s'oposin al que preveu aquest Decret.

Per concloure, en relació amb les disposicions finals, la primera habilita a tots els consellers o conselleres, dins l'àmbit de les seves competències, perquè dictin les disposicions necessàries per desplegar aquest Decret, i la segona determina la seva entrada en vigor.

III. Observacions generals

Primera. La Convenció de les Nacions Unides sobre els drets de les persones amb discapacitat, ratificada per Espanya i publicada al Butlletí Oficial de l'Estat de dia 21 de abril de 2008, fixa el compromís de promoure, protegir i assegurar el ple gaudi i en condicions d'igualtat de tots els drets humans i llibertats fonamentals per part de totes

les persones amb discapacitat, i de promocionar el respecte de la seva dignitat inherent. Aquesta convenció s'ha convertit en el primer instrument ampli de drets humans de segle XXI amb caràcter vinculant per a tots els estats que l'han ratificat.

L'article 14 de la Constitució Espanyola consagra el principi d'igualtat davant la llei, sense que pugui prevaler cap tipus de discriminació. D'altra banda, l'article 9.2 estableix que correspon als poders públics promoure les condicions perquè la llibertat i la igualtat de les persones siguin reals i efectives; remoure els obstacles que impedeixin o dificultin la seva plenitud i facilitar la participació de tota la ciutadania en la vida política, econòmica, cultural i social. A més, l'article 10 de la Constitució disposa que la dignitat de la persona és, entre d'altres, fonament de l'ordre polític i de la pau social. En conseqüència, l'article 49 de el text constitucional ordena als poders públics que prestin a les persones amb discapacitat l'atenció especialitzada que requereixin i que les emparin especialment perquè puguin gaudir dels seus drets.

Com s'ha posat de manifest, des de l'aprovació de la Constitució espanyola, el desenvolupament dels drets i garanties bàsiques de les persones amb discapacitat s'ha anat plasmant en un elenc de normes que han anat consolidant importants avenços en aquest àmbit en el qual, no obstant això, queda encara terreny per recórrer. En les diferents ocasions en què ha tingut oportunitat de pronunciar-se, el CES s'ha mostrat a favor de l'impuls de mesures destinades a garantir el dret de igualtat d'oportunitats de les persones amb discapacitat així com la seva integració social, bona prova d'això va ser el dictamen 17/2010 aprovat per aquest Consell, relatiu al Projecte de decret pel qual s'aprova el Reglament per a la millora de l'accessibilitat i la supressió de barreres arquitectòniques, en el qual es va manifestar que la supressió de les barreres ja siguin arquitectòniques com de comunicació, ha de ser una prioritat per a les administracions públiques, per tal de promoure que tots els ciutadans gaudeixin de les ciutats i pobles en els quals habitam i es millori l'accessibilitat de totes les persones, i que ha de ser

l'Administració pública qui ha de liderar amb l'exemple l'aplicació de les mesures de millora de l'accessibilitat en tots els aspectes de les seves competències.

Segona. A nivell estatal, es va aprovar el Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, amb el qual es respon al mandat contingut en la disposició final segona de la Llei 26/2011, d'1 d'agost, d'Adaptació normativa a la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat, en la redacció que en fa la disposició final cinquena de la Llei 12/2012, de 26 de desembre, de mesures urgents de liberalització el comerç i de determinats serveis, i incorporava certs compromisos i declaracions de drets en àmbits tan crucials per al efectiu desenvolupament de la igualtat d'oportunitats de les persones amb discapacitat com l'accés a l'habitatge i l'educació, entre d'altres.

Molt abans, la Comunitat autònoma de les Illes Balears va aprovar la Llei 3/1993, de 4 de maig, per a la millora de l'accessibilitat i de la supressió de barreres arquitectòniques, antecedent de la vigent Llei 8/2017, de 3 d'agost, d'accessibilitat universal de les Illes Balears.

D'acord amb l'exposició de motius de la llei autonòmica 8/2017, de 3 d'agost, aquesta neix amb l'objectiu d'aconseguir una societat inclusiva i accessible que permeti avançar cap a la plena autonomia de les persones, propiciï la igualtat d'oportunitats per a tothom, especialment les persones amb discapacitats, i eviti la discriminació, i també pretén actualitzar i facilitar un marc normatiu propi més àgil en matèria d'accessibilitat, adequat a les directrius internacionals, europees i estatals. Del conjunt de la norma es desprèn la voluntat d'orientar el concepte d'accessibilitat cap a un sentit universal, per evitar recorreguts, accessos o espais alternatius per a persones amb discapacitat; té en compte el fet que la discapacitat és, en molts casos, una qüestió de grau que afecta, al menys temporalment o circumstancialment, a qualsevol persona, i accepta la definició d'accessibilitat com el conjunt de condicions de comprensibilitat i usabilitat que han de

complir l'entorn, els espais, els edificis, els serveis, els mitjans de transport, els processos, els productes, els instruments, els aparells, les eines, els dispositius, els mecanismes i els elements anàlegs perquè totes les persones puguin utilitzar-los i puguin gaudir-ne amb seguretat i comoditat i de la manera més autònoma i natural possible.

En un altre ordre de coses, crida l'atenció l'existència d'una significativa quantitat de normes de rang legal i reglamentari que formen part de la normativa bàsica estatal sobre accessibilitat, de la qual es dona compte a l'apartat corresponent de la memòria d'anàlisi d'impacte normatiu, i que són d'aplicació directa en totes les comunitats autònomes, normativa que en molt d'aspectes no ha produït l'efecte desitjat, ja que l'accessibilitat a dia d'avui encara constitueix una enorme dificultat per a la plena integració de les persones amb discapacitat, és a dir, es tracta d'un problema que encara no ha estat solucionat.

Ja per acabar, volem posar de manifest com el projecte de decret tramés per a dictamen, que regula l'accessibilitat en els espais d'ús públic, es ceneix a determines situacions que afecten a la vida quotidiana, però obvia d'altres que poden afectar a les persones que pateixen necessitats especials de mobilitat, com ara, la col·locació de mobiliari urbà en les voreres dels carrers, les quals, sovint són una mica estretes, la qual cosa afegeix encara més dificultats en l'activitat diària d'aquestes persones.

Tercera. En relació amb les dades de persones en situació de discapacitat a les Illes Balears, d'acord amb la Memòria anual del CES sobre l'economia, el treball i la societat de les Illes Balears de l'any 2019, cal destacar el següent:

"La proporció de persones en situació de discapacitat reconeguda superior al 33% a les Illes Balears el 2019 respecte al conjunt de la població fou del 6,3 %4 (Conselleria de Serveis Socials i Cooperació). Es tracta concretament de 72.038 persones en situació de discapacitat física, sensorial o intel·lectual.

La distribució per gènere no varia. Els municipis de Mallorca i Menorca tenen una proporció lleument superior per a les dones, amb un 52,7% i un 55% respectivament. Per municipis, la distribució és semblant a la general, només Alcúdia, Andratx, Ariany, Banyalbufar, Binissalem, Calvià, Consell, Escorca, Fornalutx, sa Pobla, Porreres, Sant Joan, Santa Eugènia, Santa Margalida, Selva, Sineu i Sóller presenten més del 50% d'homes que de dones. Aquesta major concentració en aquests municipis sembla que està relacionada amb un baix nombre de persones amb alguna situació de discapacitat reconeguda més que per alguna dimensió social o de salut determinada.

Les persones amb un expedient obert pel que fa al grau de discapacitat es divideixen en dos grups: el rang d'un 33% a un 64 % i el rang de més del 64%. En mitjana hi ha més persones que tenen un grau reconegut entorn del 60%, ja que és el percentatge més gran per a les dues illes.

Quant als tipus de discapacitat, trobam que més del 50% de les persones amb algun grau de discapacitat reconegut són de caràcter físic (52,5%). El 17,2% restant queda agrupat en les persones en situació de discapacitat auditiva i visual. La tercera modalitat en importància és rellevant per a les persones amb una situació de discapacitat intel·lectual, el 16,4%. Per pobles, amb algunes petites variacions, trobam una distribució que s'assembla a la tendència generalitzada.

La situació de discapacitat de les persones no es relaciona exclusivament a l'edat, ja que el 54,2 % són adultes (18-65 anys) i el 6,5 % restant té menys de 18 anys. Ara bé, és cert que les situacions de dependència relacionades amb algun tipus de discapacitat s'incrementen amb l'edat, ja que un 39,3% de les persones de més de 65 anys tenen algun grau de discapacitat reconeguda. Per pobles, aquesta tendència és similar a la general. (Conselleria de Serveis Socials i Cooperació)."

Quarta. La consellera de Presidència, Funció Pública i Igualtat es troba legitimada per sol·licitar aquest dictamen, amb caràcter preceptiu, d'acord amb el que disposa l'article

2.1.a) de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, i l'article 31 del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament.

IV. Observacions particulars

Primera. En general, i pel que fa al procediment, aquest s'ha elaborat amb correcció i s'han seguit tots els tràmits exigits fins al moment de la sol·licitud del dictamen. En aquest sentit, s'ha elaborat una consulta pública prèvia, en els termes que preveu l'article 55 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, i s'han dut a terme dues fases d'audiència i la possibilitat, mitjançant el tràmit d'informació pública, de la participació de tots aquells que es poguessin considerar interessats.

Així, s'ha demanat el parer al Consell Assessor per a la Millora de l'Accessibilitat i la Supressió de barreres arquitectòniques, com a òrgan de participació externa i de consulta en el qual es troben representats els diversos sectors socials implicats en les actuacions en matèria d'accessibilitat i estableix la seva composició i funcions, al Consell Balear de Consum, i també, s'ha incorporat a l'expedient l'informe sobre l'impacte de gènere emès per l'institut Balear de la Dona, en compliment del que disposa l'article 5.3 de la Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes.

No obstant això, presentam com a queixa el fet que al llarg del procediment d'elaboració de la norma únicament s'hagués donat audiència directa a les organitzacions empresarials més representatives, sense que consti a l'expedient que aquest tràmit s'hagi realitzat també en favor de les corresponents organitzacions sindicals. En opinió d'aquest òrgan de consulta, el fet de trobar-se davant una norma que té per objecte millorar l'accés

als espais públics de les persones amb discapacitat ja és un motiu suficient perquè s'hagués donat una major participació als interlocutors socials en l'elaboració del text amb abans de la tramesa al CES.

Segona. El Projecte va acompanyat d'una Memòria de l'anàlisi d'impacte normatiu elaborada en atenció al que preveu l'article 60 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, que inclou l'oportunitat de la proposta normativa, el marc normatiu en què s'insereix la proposta, la relació de disposicions vigents a les quals afecta o deroga, l'adequació a l'ordre de distribució de competències, l'anàlisi dels diferents impactes que preveu la legislació vigent, la referència al procediment d'elaboració normativa i l'avaluació del compliment dels principis de bona regulació.

En aquest sentit, cal tenir present com l'article 60.2 de la Llei 1/2019, en la lletra g), preveu que a banda dels preceptius impactes econòmic i pressupostaris, haurà d'incorporar altres avaluacions d'impactes previstes en la legislació vigent. En aquest sentit, l'article 18.2 de la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de Canvi Climàtic de les Illes Balears, estableix que l'òrgan encarregat de tramitar qualsevol iniciativa normativa o planificadora ha d'incorporar-hi, amb caràcter preceptiu, una avaluació d'impacte climàtic, que ha de tenir per objecte analitzar la repercussió del projecte en la mitigació i l'adaptació al canvi climàtic, per tant, tot i que del contingut del Projecte de decret sembli fàcilment deduïble la seva nul·la incidència climàtica, per donar compliment a aquest nou requisit legal s'ha d'incorporar una mínima avaluació sobre aquest aspecte.

En darrer terme, pel que fa a l'apartat relatiu a l'adequació del projecte als principis de bona regulació, convindria fer referència també al compliment dels principis de qualitat i simplificació previstos a l'article 49 de la Llei 1/2019, justificació que també cal incorporar al preàmbul de la norma.

Tercera. En relació amb la part expositiva de la norma, l'article 47.4 de la Llei 1/2019

exigeix que les disposicions reglamentàries incloguin un preàmbul que expressi la finalitat de les mesures adoptades en la regulació i el marc normatiu en què s'insereix.

Amb tot, manca una referència expressa al títol competencial ubicat a l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears que habilita a la Comunitat autònoma de les Illes Balears per a regular aquesta matèria, així com també, a l'article 19.2 de l'Estatut que estableix que *"Les administracions públiques de les Illes Balears procuraran a les persones dependents la seva integració mitjançant una política d'igualtat d'oportunitats, desenvolupant mesures d'acció positiva, i garantiran l'accessibilitat espacial de les instal·lacions, els edificis i els serveis públics"*.

D'altra banda, en relació amb el segon paràgraf del preàmbul, quan es fa referència a les persones amb discapacitat o limitacions cognitives, es recomana afegir també persones amb limitacions cognitives, sensorials i digitals.

Finalment, d'acord amb la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, s'ha de fer constar també la consulta feta a aquest Consell.

Quarta. Amb relació al contingut del projecte de decret, farem les següents observacions per tal de millorar-ne el text i la seva comprensió:

1.- Per començar, de la lectura de **l'article 1** del projecte normatiu es pot arribar a la conclusió que aquest té un doble objecte, d'una banda, establir les mesures i els requisits perquè els espais d'ús públic siguin accessibles, utilitzables i comprensibles per totes les persones de manera còmoda, segura i autònoma, d'acord amb la Llei 8/2017, de 3 d'agost, d'accessibilitat universal de les Illes Balears, i de l'altra, avançar de manera efectiva en la implantació de la cadena d'accessibilitat, sense concretar de cap manera en què consisteix aquesta manera efectiva d'implantar la cadena d'accessibilitat.

2.- A continuació, respecte a l'àmbit d'aplicació de la norma que preveu **l'article 2**, es

recomana eliminar la previsió del segon paràgraf de l'apartat segon, atès que un reglament autonòmic no pot determinar en quines circumstàncies pot resultar aplicable la normativa bàsica estatal.

3.- Pel que fa a les definicions que apareixen a l'**article 3**, es valora de manera positiva que s'ampliï el llistat de definicions que recull la Llei de 3 d'agost, d'accessibilitat universal de les Illes Balears, no obstant això, de la mateixa manera que es defineixen els espais naturals d'ús públic, es proposa afegir la definició relativa als espais urbans d'ús públic.

4.- Seguidament, pel que fa al percentatge previst a l'**article 5.2.c)** del projecte normatiu, per poder eximir als municipis de les actuacions recollides a l'apartat primer del citat article, amb l'objectiu de poder realitzar les modificacions en infraestructures que es considerin pertinents, i que aquest percentatge no sigui un impediment, es proposa que aquest es pugui fraccionar per períodes anuals.

5.- Respecte al compliment dels paràmetres d'amplada i altura de pas que fa menció l'**article 7.a)**, per raons de seguretat jurídica es recomana especificar quins són aquests, o la normativa d'aplicació que els hi recull. El mateix podem afegir en relació amb el grau d'accessibilitat que preveu l'apartat b) d'aquest mateix article.

6.- Pel que fa a l'obligació relativa a què en el termini màxim de tres anys a partir de l'entrada en vigor d'aquest Decret, les administracions públiques competents han d'oferir en un mínim del 10 % de tots els espais naturals protegits, i en el 10 % de totes les finques públiques, recorreguts interiors accessibles, previst a l'**article 8.2**, entenem que seria important contemplar l'obligació d'informar anualment sobre aquesta situació per part de l'administració competent.

7.- Quant a l'exigència relativa a la presentació d'una fotocòpia compulsada del DNI per a la concessió de la targeta d'aparcament per a persones amb discapacitat prevista a l'**article 10**, entenem que seria més adient parlar de còpia autèntica, d'acord amb el que

preveu l'article 27 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

8.- En relació amb la previsió de **l'article 18.1** relativa a la necessitat d'ubicar al costat exterior de les voreres els elements de senyalització i il·luminació, trobam adient afegir també qualsevol element de mobiliari urbà.

9.- Quant a l'obligació prevista a **l'article 30** del text relativa al compliment dels criteris específics en matèria de texts d'interès públic rellevants publicats per les administracions públiques, de la mateixa manera que hem advertir abans, entenem que seria important contemplar l'obligació d'informar anualment sobre el compliment d'aquesta obligació.

10.- D'altra banda, entenem que s'han de concretar els conceptes jurídics indeterminats que apareixen a **l'article 33** del text quan parla de sol·licitud *raonable i legítima* per poder accedir a determina informació, els quals poden provocar certa inseguretat jurídica atesa la seva ambigüitat.

11.- Tot seguit, en relació amb la previsió de **l'article 34.6** sobre la desestimació de la reclamació, consideram oportú incloure una menció a la possibilitat d'interposar els recursos pertinents.

12.- Pel que fa a les funcions de l'Oficina Autònoma d'Accessibilitat Universal de les Illes Balears previstes a **l'article 38**, es proposa que dita Oficina també pugui presentar solucions en matèria d'accessibilitat, així com també, que l'assessorament en aquesta matèria no es limiti tan sols a les administracions competents, sinó que abasti també a altres entitats i organitzacions i que es pugui denunciar la deixadesa de les administracions a l'hora de vetllar pel compliment de la normativa en matèria d'accessibilitat.

13.- En relació amb les actuacions de l'Oficina Autònoma d'Accessibilitat Universal de les Illes Balears sobre queixes o denúncies previstes a **l'article 40**, entenem que seria adient afegir que en un termini no superior als seixanta dies, s'hauria d'informar a la

persona que ha presentat la queixa o la denúncia sobre les actuacions que s'han dut a terme com a conseqüència de la seva presentació.

14.- En un altre ordre de coses, en referència a les funcions del Consell per a l'Accessibilitat previstes a **l'article 46** del projecte normatiu, per raons de tècnica normativa entenem que no és necessari reiterar aquelles funcions que ja es troben previstes a la Llei 8/2017, com ara, *informar sobre els projectes de decret que tinguin incidència directa en l'accessibilitat* (article 46.a) del projecte i 68.a) de la Llei) o *debatre sobre l'estat de l'accessibilitat i les mesures per fomentar-la* (article 46.b) del projecte i 68.b) de la Llei). A continuació, es proposa afegir una nova funció: *"j) Donar a conèixer el nombre de denúncies presentades cada any així com les causes que motiven la seva presentació"*.

15.- Respecte al supòsit de inassistència injustificada d'algun dels membres del Consell d'Accessibilitat previst a **l'article 47.6**, sembla més adient emprar el terme *d'absència* injustificada. D'altra banda, pel que fa a la composició del Consell, es proposa incloure també un representant per cadascuna de les organitzacions sindicals més representatives a les Illes Balears i una persona en representació de les associacions de persones amb mobilitat reduïda.

16.- En relació amb el règim de convocatòries del Consell, **l'article 49** estableix que el president o presidenta ha de convocar les reunions amb cinc dies d'antelació, com a mínim, i seguidament, preveu la possibilitat de reduir aquest termini en cas d'urgència, això no obstant, no s'especifica el nombre de dies en els quals es pot reduir aquest termini.

17.- **L'article 52** preveu que el Consell per a l'Accessibilitat pot constituir comissions, grups de treball o ponències tècniques per preparar reunions o estudiar temes concrets d'interès per al compliment de les seves funcions, però no aclareix la seva composició, ni si han d'estar formats per membres del Consell o no.

18.- Quant a les funcions de les oficines de promoció de l'accessibilitat universal recollides a l'**article 58**, es proposa afegir la següent: "*h) assessorar a la ciutadania en la presentació de denúncies i queixes*".

19.- En relació amb la **disposició derogatòria**, d'acord amb el que disposa l'Acord del Consell de Govern de les Illes Balears, de 29 de desembre de 2000, pel qual s'aproven les directrius sobre la forma i l'estructura dels avantprojectes de llei, el qual també resulta aplicable als procediments d'elaboració d'altres normes de rang inferior, amb les diferències estructurals de cadascuna, aquesta s'ha de titular i en el cas que només hi hagués una, ha de figurar com a única.

20.- Paral·lelament, respecte a la menció a l'Ordre VIV/561/2010, d'1 de febrero, que es fa a la **lletra c) de l'annex 2** del projecte, per la qual es desenvolupa el document tècnic de condicions bàsiques d'accessibilitat i no discriminació per a l'accés i utilització dels espais públics urbanitzats, aquesta Ordre s'ha vist afectada per la disposició derogatòria única de la recentment aprovada Ordre TMA/851/2021, de 23 de juliol, la qual perdrà la seva vigència amb efectes del 2 de gener de 2022. En qualsevol cas, les referències al terme *peatonal* que fa el citat annex han de ser substituïdes pel terme *vianant*.

21.- Ja per acabar, pel que fa a l'administració digital, aquest Consell vol destacar la dificultat que tenen algunes persones per poder comparèixer i actuar davant les administracions públiques mitjançant mitjans electrònics, per la qual cosa, des de el CES entenem que és un deure de les diferents administracions promoure el disseny dels serveis electrònics per garantir la igualtat i no discriminació en l'accés de les persones usuàries, en particular, de les persones discapacitades i de la gent gran.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el projecte de decret de regulació de l'accessibilitat universal en els espais d'ús públic de les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Palma, 18 d'octubre de 2021
El secretari general

Josep Valero González

Vist-i-plau
El president

Rafel Ballester Salvà

